

دانشگاه گیلان

وزارت آموزش و پرورش

انجمن روانشناسی و مشاوره ایران

انجمن روانشناسی و مشاوره استان گیلان

افزایش سلامت روان والدین کودکان کم توان ذهنی از طریق برگزاری دوره آموزشی فرزندپروری مثبت

فریده سادات صادقی راد

کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه علامه طباطبایی

اداره آموزش و پرورش شهرستان قدس ۲، آموزشگاه استثنایی قدس ۲

farideh.sadeghirad@gmail.com

چکیده:

همه ی والدین به طور طبیعی هنگامی که فرزندشان به دنیا می آید، با توجه به پیش بینی هایشان، اغلب کودکی بدون نقص را در نظر می گیرند که با تولدش به شادمانی هر چه بیشتر اعضای خانواده خواهد انجامید. حال آنکه وقتی با تولد کودکی کم توان مواجه می شوند، یکباره تمامی پیش بینی ها و محاسباتشان بهم می ریزد. از سویی با نیازهای ویژه تربیتی و رشدی فرزند کم توانشان روبرو هستند و از طرف دیگر پذیرش این موضوع به آنها آسیب فراوانی از نظر روحی و روانی وارد می کند. با توجه به فشاری که تمامی این مسائل به خانواده های کودکان کم توان به ویژه والدینشان وارد می کند، ضرورت کمکهای مشاوره ای و روانشناختی برای این افراد بسیار به چشم می خورد. لذا من به عنوان مشاور یک آموزشگاه استثنایی، وقتی در طول زمان خدمتم با حجم زیادی از مادرانی مواجه شدم که از وضعیت رفتاری فرزند کم توانشان ابراز نارضایتی داشته و این موضوع را عامل به هم ریختگی بیشتر آرامش در خانواده و خودشان عنوان می کردند، تصمیم گرفتم با برگزاری یک دوره آموزشی با عنوان فرزندپروری مثبت به مدت دو ماه و تعداد ۸ جلسه، به حل مشکلات تربیتی این والدین و بهبود سلامت روانشناختی آنان کمک کنم. ابتدا از میان مادرانی که قبلا مراجع بودند و از مشکلات رفتاری فرزند کم توانشان گلایه داشتند خواستم در یک جلسه در مکان اجتماعات مدرسه گردهم آیند سپس با گرفتن آزمون سلامت عمومی از وضعیت روحی و جسمانی آنها باخبر شده و بر اساس میزان سن و تحصیلات، افرادی را که بین ۲۵ تا ۳۵ ساله بوده و تحصیلات بالاتر از دوره ی ابتدایی داشتند را انتخاب کردم. در مجموع افراد را به طور تصادفی به دو گروه ۱۵ نفره تقسیم کردم. به هر دو گروه گفتم بعد از دو ماه مجددا با پرسشنامه ی مذکور آزمون می شوید. یک گروه ۱۵ نفره را به مدت دو ماه مورد آموزش کامل شیوه های فرزندپروری مثبت قرار دادم و گروه دیگر را هیچ گونه آموزشی ندادم و در پایان وقتی مجددا آزمون سلامت عمومی را بر روی هر دو گروه اجرا کردم، نتایج نشان داد نمرات گروه آزمایش کاهش چشمگیری داشته در حالیکه نمرات گروه کنترل تغییر خاصی نکرده بود. میانگین نمرات گروه آزمایش در پیش آزمون ۵۲.۴۷ شده بود که در پس آزمون این میانگین به ۳۹.۰۷ تقلیل یافت ولی میانگین گروه کنترل در پیش آزمون ۴۵.۹۴ بود که در پس آزمون به ۴۴.۲ تغییر کرد. نتایج آزمون و همچنین اظهار نظرهای تک تک مادران حاکی از آن بود که این دوره ی آموزشی به آنها کمک زیادی کرده و شرایط روحی آنان را بهبود بخشیده است.

واژگان کلیدی:

فرزندپروری مثبت، سلامت روان، کودکان کم توان ذهنی